

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน

ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง แบ่งออกเป็น 5 ประเด็น คือ 1) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง 2) ศึกษาแนวการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนจากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม 3) ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหา การวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน 4) ศึกษาแนวการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนจาก หัวหน้ากลุ่มกิจกรรมของโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้งและผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรม 5) ศึกษาแนวการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม จากเอกสารเกี่ยวกับโครงการ กิจกรรมของโรงเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ของสำนักปฏิบัติธรรมต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง กำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ 8 สาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีส่วนเกี่ยวข้องกับรูปแบบ

การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบด้วยศาสตร์หลายแขนง มีลักษณะเป็นพหุวิทยาการ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ มีจริยธรรม คุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจุดเน้นในการสร้างคุณภาพของผู้เรียน ดังนี้ 1) ให้ยึดมั่นในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ สามารถนำหลักธรรมคำสอนไปใช้ปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน 2) ยึดมั่นศรัทธาและธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข 3) มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และสามารถนำหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและนำไปสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ 5) มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมเป็นผู้สร้างวัฒนธรรม มีจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยสาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 สาระ คือ 1) ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม 2) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม 3) เศรษฐศาสตร์ 4) ประวัติศาสตร์ 5) ภูมิศาสตร์

ในการวิจัยรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความเกี่ยวข้องกับสาระศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม ดังนี้

มาตรฐาน ส 1.1 เข้าใจประวัติ ความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และสามารถนำหลักธรรมของศาสนามาเป็นหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน

มาตรฐาน ส 1.2 ยึดมั่นในศีลธรรม การกระทำความดี มีค่านิยมที่ดี และศรัทธาในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

มาตรฐาน ส 1.3 ประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมและศาสนพิธีของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีค่านิยมที่ดีและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อมเพื่ออยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความสามารถของตนเอง ตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่ม ผู้เรียนสามารถเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เป็นกิจกรรมที่เลือกเองตามความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของการพัฒนามนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางใดแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง ได้นำหลักสูตรแกนกลางมาเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดให้สอดคล้องกับ

ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเน้นกิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ โดยจัดในรูปแบบของชุมนุม ให้นักเรียนเลือกเข้าชุมนุมตามความสนใจและความถนัดของตนเอง การจัดกิจกรรมดังกล่าว จำนวน 120 ชั่วโมงต่อปี คิดเป็นสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ซึ่งมีชุมนุมดังนี้ 1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี 2) กิจกรรมแนะแนว 3) กิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยจัดเป็นชุมนุม ดังนี้ ชุมนุมดนตรีพื้นบ้าน ชุมนุมกีฬา ชุมนุมรักการอ่าน ชุมนุมคอมพิวเตอร์ ศิลป์จินตนาการ ชุมนุมจริยธรรม

2. การศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรม พบว่า กิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยรูปแบบ กระบวนการ วิธีการที่หลากหลาย เพื่อสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ รวมทั้งปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติร่วมกัน และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม พบว่า กิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม มีผลทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีพฤติกรรมทางจริยธรรมสูงขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความคิดเห็นที่ดีต่อกิจกรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม มีความจำเป็นต้องจัดขึ้นในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ประพฤติปฏิบัติตนตามกรอบจริยธรรม มีระเบียบวินัย เป็นคนดีตามความคาดหวังของสังคม เกิดทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหา การวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมจากนักเรียนจากการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหา การวัดและประเมินผลกิจกรรมจากนักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหา การวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่นักเรียนต้องการการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านโลกทุ่งยัง จำแนกตามชั้น เพศ อายุ และประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ (%) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	54	60.67
- หญิง	35	39.33
รวม	89	100
2. อายุ		
- 14 ปี	41	46.07
- 13 ปี	28	31.46
- 12 ปี	20	22.47
รวม	89	100
3. ประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม		
- ไม่เคย	-	-
- เคย	100	100
รวม	100	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 60.67 เป็นเพศหญิง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 39.33 ในด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 14 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 46.07 รองลงมาอายุ 13 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 31.46 อายุ 12 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 22.47 ในด้านประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม พบว่าผู้ตอบ แบบสอบถามทุกคนเคยร่วมกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบ ลักษณะการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ (%) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับรูปแบบ ลักษณะเนื้อหา การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. รูปแบบ ลักษณะของการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน			
- การฝึกอบรม	56	62.92	1
- กิจกรรมวันสำคัญ	43	48.31	3
- กิจกรรมหน้าเสาธง	28	31.46	6
- การจัดกิจกรรมชุมนุม	40	44.94	4
- นิมนต์พระมาสอน	51	57.30	2
- ครูผู้สอนเป็นผู้บรรยาย	38	42.70	5
2. ด้านเนื้อหาที่นักเรียนต้องการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม			
- ความมีระเบียบวินัย	75	84.27	4
- ความเมตตากรุณา	81	91.01	2
- ความซื่อสัตย์สุจริต	65	73.03	7
- ความประหยัด	58	65.17	8
- ความอดทนอดกลั้น	73	82.02	5
- ความภูมิใจในความเป็นไทย	76	85.39	3
- ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	84	94.38	1
- การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	53	59.55	9
- ความกตัญญูกตเวที	72	80.90	6
3. สถานที่นักเรียนต้องการใช้ในการจัดกิจกรรม			
- ในห้องเรียน	23	25.84	4
- แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	48	53.93	2
- แหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียน	86	96.63	1
- วัด	43	48.31	3

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
4. การวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ที่นักเรียนต้องการ			
- ใช้แบบทดสอบ	67	75.28	3
- ใช้แบบสอบถาม	52	58.43	4
- วัดจากการปฏิบัติกิจกรรมโดยใช้การสังเกต	70	78.65	2
พฤติกรรมและการสัมภาษณ์			
- ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน	73	82.02	1

จากตารางที่ 6 รูปแบบ ลักษณะการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้จัดกิจกรรมโดยการฝึกอบรม จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 62.92 รองลงมาได้แก่ การนิมนต์พระมาสอน ร้อยละ 57.30 จัดกิจกรรมวันสำคัญ ร้อยละ 48.31 การจัดกิจกรรมชุมนุม ร้อยละ 44.94 ครูผู้สอนเป็นผู้บรรยาย ร้อยละ 42.70 และการจัดกิจกรรมหน้าเสาธงน้อยที่สุดร้อยละ 31.46

ด้านเนื้อหาในการจัดกิจกรรมที่นักเรียนต้องการ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาพฤติกรรมด้านความรู้ใฝ่เรียน จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 94.38 รองลงมาคือ ด้านความเมตตา กรุณาจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 91.01 ด้านความภูมิใจในความเป็นไทย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 85.39 ด้านความมีระเบียบวินัย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 74.27 ด้านความอดทนอดกลั้น จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 82.02 ด้านความกตัญญูกตเวที จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 80.90 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 73.03 ด้านความประหยัด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 65.17 และด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 59.55

ด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรมที่นักเรียนต้องการ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการใช้แหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียน จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 96.63 รองลงมาได้แก่ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 53.93 วัด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 48.31 และใช้ห้องเรียนในการจัดกิจกรรมน้อยที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 25.84

ด้านการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้ประเมินผลจากการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน จำนวน 73 คน คิดเป็น

ร้อยละ 82.02 รองลงมาได้แก่ วัดจากการปฏิบัติกิจกรรมโดยใช้การสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 78.65 การใช้แบบทดสอบจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 75.28 และ การใช้แบบสอบถาม จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 58.43

4. การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง จากหัวหน้ากลุ่มกิจกรรมของโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง และผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรม ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการ 2 วิธี คือ 1) การสัมภาษณ์ 2) การสนทนากลุ่ม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาจริยธรรม ซึ่งมีรายละเอียดด้านสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ คือ พระครูอัศจรรย์ธรรมสถิต ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดอรัญญิกาวาส อายุ 47 พรรษา จบการศึกษาระดับการศึกษามหาบัณฑิต สาขาศาสนศาสตร์ มีประสบการณ์การทำงานเป็นครูสอน โรงเรียนพระปริยัติธรรม 12 ปี เป็นครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน 3 ปี มีประสบการณ์ในการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนและบุคคลทั่วไปให้กับหลายหน่วยงาน และได้จัดตั้งสำนักปฏิบัติธรรมอยู่ที่วัดอรัญญิกาวาส บ้านหนองสองห้อง ตำบลโพงาม อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า กิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนมีความสำคัญและมีความจำเป็น เพราะเป็นการพัฒนาให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของกฎและกติกาสังคม ทั้งระหว่าง การอยู่ในโรงเรียนและสังคมภายนอก ให้สังคมยอมรับพฤติกรรมของนักเรียนในส่วนของนักเรียนก็จะเป็นผู้ที่รู้จักตัดสินใจถูกผิดดีงามในพฤติกรรมของตนเองที่ควรปฏิบัติ ไม่ให้หลงไหลไปกับกระแสของโลกยุคปัจจุบัน ทำให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างพอเพียง เรียนจบหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม เป็นกิจกรรมที่หลากหลาย เร้าความสนใจ ไม่ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย เน้นการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์โดยตรง และให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อให้เกิดการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ดังที่ผู้เชี่ยวชาญ กล่าวว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง อาจจะใช้สื่อที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียนในการทำกิจกรรม มีการประเมินผลในรูปแบบที่และเน้นการปฏิบัติจริง โดยใช้แบบทดสอบ การสังเกตพฤติกรรม

4.2 การสนทนากลุ่ม จากการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง ของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้งและผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรม ซึ่งได้เสนอรูปแบบการจัดตำแหน่งที่นั่งในการสนทนากลุ่ม ดังแผนภูมิที่ 2 (ภาคผนวก ข หน้า 130) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ตอนที่ 2 ความต้องการและขอขยายเนื้อหาสาระเพื่อนำมาพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง/หน้าที่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (%) ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	5	83.33
- หญิง	1	16.67
รวม	6	100.00
2. อายุ		
45-49 ปี	3	50.00
50-54 ปี	3	50.00
รวม	6	100.00
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
- ปริญญาโท	1	16.67
- ปริญญาตรี	4	66.66
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	16.67
รวม	6	100.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. ตำแหน่ง/หน้าที่		
- ครูผู้สอน	4	66.66
- พระภิกษุ	1	16.67
- กรรมการสถานศึกษา	1	16.67
รวม	6	100.00

จากตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และเป็นเพศหญิงจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ในด้านอายุ พบว่า อายุระหว่าง 45-49 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 อายุระหว่าง 50-54 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ในด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 ระดับปริญญาโท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ในด้านตำแหน่ง/หน้าที่ พบว่า ส่วนใหญ่มีตำแหน่งครูผู้สอนจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 เป็นพระภิกษุจำนวน 1 รูป คิดเป็นร้อยละ 16.67 และตำแหน่งกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตอนที่ 2 ขอบข่ายเนื้อหาสาระเพื่อนำมาพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ร่วมสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ด้านรูปแบบของการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน พบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า กิจกรรมควรมีความเหมาะสมน่าสนใจ ใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัย มีการเสริมแรง และมีการจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและได้ปฏิบัติโดยตรง ดังที่ ชีรเดช คำมีคร กล่าวไว้ว่า รูปแบบของกิจกรรมต้องเหมาะสมกับวัย ความสนใจและความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน และไม่เคร่งเครียดหรือนักเกินกว่าที่นักเรียนจะปฏิบัติได้ มีการผ่อนคลาย นักเรียนสามารถบูรณาการความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการเรียนในกลุ่มสาระอื่นๆ ได้ และควรเพิ่มเติมกิจกรรมที่เน้นความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนเพื่อเป็นการส่งเสริมงานวิชาการอันเป็นคุณภาพหลักของผู้เรียน เช่น กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ส่วนกิจกรรมที่คล้ายคลึงกันควรจัดเอาไว้ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้เกิดความสะดวกในการบูรณาการและการยืดหยุ่นในการจัดกิจกรรม เช่น

กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ บรรหาร นิจคำหาญ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า กิจกรรมที่จัดควรเป็นกิจกรรมร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้ผู้ปกครองได้คอยควบคุมและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในปกครองของตนจะทำให้สามารถให้ข้อมูลทางโรงเรียนที่ถูกต้องและเข้าใจตรงกัน และสามารถสรุปความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมออกมาเป็นแผนผังความคิดได้ นอกจากนี้พระครูอัครธรรมสถิต กล่าวว่า การพัฒนาและปลูกฝังพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนจำเป็นต้องนำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเกี่ยวกับเรื่องวันสำคัญ การปฏิบัติธรรม ซึ่งบางกิจกรรมต้องใช้เวลาในการดำเนินการและดำเนินการต่อเนื่อง เพื่อให้พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเกิดกับผู้เรียนอย่างถาวรมากขึ้น

ด้านเนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม พบว่าผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า เนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับผู้เรียน ผู้เรียนสนใจ ดังที่ สมปอง สารีโท ได้เสนอแนะว่า ควรมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับสุภายิต คำพึงเพย นิทาน เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้เกี่ยวกับสุภายิต คำพึงเพยของไทย ชอบฟังนิทานสุภายิต และประภาศรี นาคำมะโคตร ครูแนะแนว เสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรเป็นเนื้อที่เกี่ยวกับ การดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนหรือวิถีชีวิตของชุมชนและควรมีกิจกรรมที่เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่เด็กนักเรียนที่ปฏิบัติดีหรือเป็นการให้รางวัลความดีแก่นักเรียน ได้แก่ กิจกรรมเชิดหุ่นนักเรียนดี

ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน พบว่าผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ทุกคนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านการวัดผลและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ผู้ประเมินควรประกอบด้วยครูและผู้ปกครอง นอกจากนี้ สะวะนะ นาคำมะโคตร เสนอแนะเพิ่มเติมว่า ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการประเมิน เพราะผู้ปกครองอาจไม่สังเกตนักเรียนเท่าที่ควร หรือให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง ส่วนนักเรียนไม่เหมาะที่จะประเมินตนเองในเรื่องนี้ เพราะการเข้าข้างตนเองแต่ควรมีการประเมินในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ไม่ควรมีการประเมินโดยใช้รูปแบบเดียวกันในทุกกิจกรรม

5. ศึกษารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับโครงการ กิจกรรมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 สำนักอบรมจริยธรรมต่างๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การศึกษารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับโครงการ กิจกรรมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 สำนักอบรมจริยธรรมต่างๆ โดยภาพรวม พบว่า โครงการ กิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นโครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของแต่ละหน่วยงาน โดยมีการกำหนดวันและสถานที่ไว้ล่วงหน้า ส่วนใหญ่เป็นการ

ฝึกอบรมโดยสำนักปฏิบัติธรรม เช่น สำนักปฏิบัติธรรมวัดอรุณญิกาวาส อำเภอหนองหาน สำนักปฏิบัติธรรมวัดนาหลวง(ภูย่าอู่) อำเภอบ้านผือ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น วันเข้าพรรษา วันอาสาฬหบูชา วันวิสาขบูชา ตลอดจนวันธรรมสวนะโดยโครงการ กิจกรรมที่จัดสามารถเลือกจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ วัย ของแต่ละคนหรือกลุ่มคนได้โดยอาจจัดตามโอกาสต่างๆ หรือจัดเป็นประจำตามกำหนดเวลาที่แน่นอนตามที่ได้กำหนดไว้ และนอกจากนี้ได้มีการกำหนดกิจกรรมอื่นๆ อีกหลากหลายตลอดปี ทั้งในและนอกโรงเรียน ตามวัดและสำนักปฏิบัติธรรมอื่นๆ ซึ่งชื่อของโครงการ กิจกรรมที่จัดทำขึ้น อาจแตกต่างกันไปแล้วแต่จะตั้งชื่อให้มีความไพเราะ มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ในส่วนของภาคเอกชนได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรม เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนงบประมาณ

ดังนั้นจากการสัมภาษณ์ สอบถาม และสนทนากลุ่ม สรุปได้ว่า บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม ครูผู้สอนสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูแนะแนว ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ครูฝ่ายปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียน ด้านความต้องการพัฒนารูปแบบการจัด กิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม พบว่า รูปแบบกิจกรรมควรมีความหลากหลาย น่าสนใจ ใช้สื่อ ที่เหมาะสมกับวัย มีการเสริมแรง และมีการจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและได้ปฏิบัติ โดยตรง นักเรียนต้องการให้มีการฝึกอบรม นิมนต์พระมาสอนในโรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญ การจัดกิจกรรมชุมนุม ครูผู้สอนเป็นผู้บรรยายและกิจกรรมหน้าเสาธงตามลำดับ

ในด้านเนื้อหาต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ใฝ่เรียน ความเมตตากรุณา ความภูมิใจใน ความเป็นไทย ความมีระเบียบวินัย ความอดทนอดกลั้น ความกตัญญูกตเวที ความซื่อสัตย์สุจริต ความ ประหยัดและการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในด้านสถานที่ที่นักเรียนต้องการจัดกิจกรรมใช้แหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน วัดและห้องเรียนเป็นสถานที่ในการจัดกิจกรรม

การประเมินผล ประเมิน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน วัดจากการปฏิบัติ กิจกรรมโดยใช้การสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์ ใช้แบบทดสอบและใช้แบบสอบถามและผู้ ประเมินควรประกอบด้วยครู และผู้ปกครอง ควรมีการประเมินในรูปแบบที่หลากหลาย

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ

เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบ ดังนี้ 1) สร้างรูปแบบ 2) ประเมินและตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ 3) การปรับปรุงแก้ไข โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม (ฉบับร่าง)

รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน(ฉบับร่าง) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน การจัดกิจกรรมประกอบด้วยรูปแบบกระบวนการที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา จัดกิจกรรมทั้งในโรงเรียนและใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ โดยกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมที่จัดขึ้นเป็นกิจกรรมซึ่งมุ่งเน้นการเติมเต็มความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น การพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน มีเนื้อหาเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่พัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ซึ่งมีจำนวน 8 กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมที่ 1 ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
- กิจกรรมที่ 2 วันสำคัญ
- กิจกรรมที่ 3 โครงการคุณธรรม
- กิจกรรมที่ 4 ชุมนุมดนตรีพื้นบ้าน
- กิจกรรมที่ 5 ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
- กิจกรรมที่ 6 ค่ายคุณธรรมจริยธรรม
- กิจกรรมที่ 7 การสวดมนต์ไหว้พระประจำสัปดาห์
- กิจกรรมที่ 8 การเยี่ยมบ้านผู้ปกครอง

ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน

การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ทดลองจัดกิจกรรมตามรูปแบบ (ฉบับร่าง) กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง จำนวน 89 คน ในปีการศึกษา 2550 ในระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2550 ถึง วันที่ 30 มีนาคม 2551 โดยมีผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการร่วมกันในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบที่ได้กำหนดไว้ มีการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนที่สะท้อนออกมา ซึ่งการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน สรุปได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

กิจกรรม	ผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
1.ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน	นักเรียนมีความตระหนักรู้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พัฒนาขึ้นมาก ให้ความเคารพครูพระและสนใจเรียนมากขึ้น แต่ยังมีนักเรียนบางคนที่ยังมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมไม่ถาวร นักเรียนไม่หนีเรียน เชื่อฟังครู รักษามารยาทอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะมากขึ้น
2.วันสำคัญ	ผลการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นมีการบริจาคทรัพย์เพื่อถวายทานตามกำลังศรัทธา รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น ซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตา กรุณา รู้จักประหยัด อดทน อดกลั้น มีความภูมิใจในวัฒนธรรมประเพณี นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทุกคนด้วยความเต็มใจนักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามเวลาที่กำหนด และรักษามารยาทในการเข้าร่วมกิจกรรมได้ ทุกคนช่วยเหลืองานครู พ่อแม่ ด้วยดี แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณได้ อ่อนน้อมถ่อมตน ทำให้พ่อแม่และครูมีความสุข ช่วยกันปลูกต้นไม้และทำความสะอาดแหล่งน้ำ
3.โครงการคุณธรรม	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอนการจัดทำโครงการทั้ง 5 ขั้นตอน มีวินัยในตนเอง สืบค้นข้อมูลได้ จัดบันทึกและนำเสนอรายงานได้อย่างถูกต้องชัดเจน นักเรียนทุกกลุ่มมีความสนใจและกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมโดยมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ในการทำงาน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มมีการถามเมื่อมีข้อสงสัยและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นวางแผนในการปฏิบัติงานกลุ่มทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด แต่มีนักเรียนบางคนที่ยังไม่ช่วยเหลืองานเพื่อน ต้องหาแนวทางในการพัฒนาเพิ่มเติม
4.ชุมนุมดนตรีที่บ้าน	ผลการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความภาคภูมิใจที่สามารถเล่นดนตรี "ได้แก่ พิณ แคน กลอง โปงกลาง และแสดงกิจกรรมทางนาฏศิลป์ได้ มีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของไทย และทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย กล้าแสดงออก ช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่เพื่อให้ผลงานของกลุ่มออกมาดี มีความสวยงามและโดดเด่นที่สุด

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	ผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
5.กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพราะนักเรียนชอบรูปแบบของกิจกรรมเพราะทำท่าย ง่ายๆ มีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลินและกระตือรือร้นที่ได้เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรม เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ทำให้ให้นักเรียนได้รับความรู้ในเรื่องต่างๆ โดยใช้การอ่านเป็นพื้นฐานในการเข้าถึงสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบที่หลากหลาย ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากในการจัดกิจกรรมนั้นได้ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและปฏิบัติด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในกิจกรรมตลอดจนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน
6. การเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม	ผลการจัดกิจกรรมเข้าค่ายอบรมจริยธรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางพัฒนาขึ้นมา มีความตั้งใจในการปฏิบัติธรรม นักเรียนมีระเบียบวินัยมากขึ้น มีความซื่อสัตย์สุจริตมากขึ้น ยอมรับความจริง มีความเมตตา กรุณามากขึ้น รู้จักเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ รู้จักประหยัดอดออมไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ลักขโมย มีความอดทนอดกลั้นมากขึ้น รู้จักแสดงความอ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะพฤติกรรมที่เคยก้าวร้าว เกร่ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น
7.การสวดมนต์ไหว้พระประจำสัปดาห์	การสวดมนต์ไหว้พระและฟังพระธรรมเทศนา ทุกวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 15.30 นาฬิกา ถึงเวลา 16.30 นาฬิกา นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสงบ และร่วมกิจกรรมด้วยดี มีระเบียบวินัย บางคนถึงกับน้ำตาไหล ยืนยันว่าจะปฏิบัติตนเป็นคนดี เลิกยุ่งเกี่ยวกับสิ่งชั่วร้ายทั้งหลายและจะตั้งใจเรียนหนังสือ
8.การเยี่ยมบ้านผู้ปกครอง	จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ให้การต้อนรับครูเป็นอย่างดี อาจเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมอื่นๆ ที่ดำเนินการแล้ว พบพฤติกรรมนักเรียนที่ดีขึ้น มีการแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองในส่วนของผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับครูดีมากและให้ความสนใจที่จะช่วยกำกับติดตามนักเรียนเป็นอย่างดี แต่อาจเนื่องจากไม่มีเวลา ต้องทำงานเพื่อหาเงิน และบางครอบครัวนักเรียนอาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งมีอายุมากแล้ว ทำให้ตามเด็กไม่ทัน ไม่เข้าใจเด็กวัยรุ่น เมื่อเด็กไม่เชื่อฟังก็จะบ่น อาจเป็นเหตุให้นักเรียนหันไปสนใจเพื่อนและสภาพนอกบ้านมากกว่า

ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน

ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ปรากฏผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน

สำหรับครูที่ปรึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านโคกทุ่งยังชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนชั้นละ 1 ห้องเรียนห้องละ 2 คนรวมทั้งสิ้น 6 คน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%) ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	2	33.33
หญิง	4	66.67
2. อายุ		
20 – 30 ปี	1	16.67
31 – 40 ปี	0	0.00
40 – 50 ปี	1	16.67
มากกว่า 50 ปี	4	66.66
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00
ปริญญาตรี	6	100.00
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0.00

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 เป็นชาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ในด้านอายุ พบว่า อายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 16.67 อายุ 40-50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 อายุ มากกว่า 50 ปี จำนวน 4

คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 ในด้านระดับการศึกษาสูงสุดพบว่า จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตอนที่ 2 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 10-18

ตารางที่ 10 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง ด้านความมีระเบียบวินัย

ข้อ	ด้าน/พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ผลการทดลอง				
		เปรียบเทียบ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	t
1	ตรงต่อเวลา	ก่อน	2.76	0.94	ปานกลาง	4.954*
		หลัง	4.05	0.74	ดี	
2	ปฏิบัติตามหน้าที่และยอมรับผล การกระทำของตนเอง	ก่อน	2.52	0.68	ปานกลาง	7.521*
		หลัง	4.05	0.67	ดี	
3	ปฏิบัติตนตามระเบียบและกฎเกณฑ์ ของสังคม	ก่อน	2.38	0.50	พอใช้	7.203*
		หลัง	3.52	0.68	ดี	
4	ทำกิจวัตรของตนเองตามกำหนดเวลา	ก่อน	3.24	0.44	ปานกลาง	4.176*
		หลัง	3.95	0.59	ดี	
5	เคารพสิทธิผู้อื่น	ก่อน	3.14	0.36	ปานกลาง	10.583*
		หลัง	4.48	0.51	ดี	
	รวมเฉลี่ยด้านวินัย	ก่อน	2.81	1.39	ปานกลาง	14.195*
		หลัง	4.01	1.44	ดี	

$\alpha = .05$ $df = 20$ $t = 1.725$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ด้านความมีวินัยก่อนการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.39 และหลังการทดลองอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.44 และเมื่อทดสอบด้วยค่า t - test พบว่า มีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ข้อ	ด้าน/พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ผลการทดลอง				
		เปรียบเทียบ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	t
6	ทำการบ้านด้วยตนเอง	ก่อน	2.57	0.87	ปานกลาง	9.295*
		หลัง	4.29	0.90	ดี	
7	ปฏิบัติตนเป็นคนพูดจริงทำจริง	ก่อน	2.43	0.68	พอใช้	8.011*
		หลัง	4.29	0.78	ดี	
8	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	ก่อน	2.62	0.50	พอใช้	6.324*
		หลัง	3.29	0.56	ปานกลาง	
9	ไม่รับทรัพย์สินจากผู้อื่นเพื่อประโยชน์ส่วนตน	ก่อน	2.91	0.30	ปานกลาง	9.154*
		หลัง	4.19	0.68	ดี	
10	ไม่ลักขโมย	ก่อน	3.29	0.90	ปานกลาง	5.346*
		หลัง	4.57	0.51	ดีมาก	
	รวมเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ก่อน	2.76	1.61	พอใช้	16.213*
		หลัง	4.13	1.57	ดี	

$\alpha = .05$ $df = 20$ $t = 1.725$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ก่อนการทดลองอยู่ในระดับ พอใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.61 และหลังการทดลองอยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.57 และเมื่อทดสอบด้วยค่า t - test พบว่า มีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง ด้านความประหยัด

ข้อ	ด้าน/พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ผลการทดลอง				
		เปรียบเทียบ	\bar{x}	S.D.	การแปลผล	t
11	ใช้ทรัพย์สินของตนเองอย่างคุ้มค่า	ก่อน	2.57	0.75	ปานกลาง	5.838*
		หลัง	3.29	0.56	ดี	
12	ใช้ทรัพย์สินของตนเองอย่างคุ้มค่า	ก่อน	2.52	0.60	ปานกลาง	14.491*
		หลัง	3.52	0.68	ดี	
13	ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	ก่อน	2.29	0.56	พอใช้	10.510*
		หลัง	3.57	0.60	ดี	
14	ใช้น้ำและไฟฟ้าอย่างประหยัด	ก่อน	2.95	0.38	ปานกลาง	10.023*
		หลัง	4.67	0.58	ดีมาก	
15	ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า	ก่อน	2.29	0.56	พอใช้	8.142*
		หลัง	3.33	0.58	ปานกลาง	
	รวมเฉลี่ยด้านความประหยัด	ก่อน	2.52	1.30	ปานกลาง	20.308*
		หลัง	3.67	4.22	ดี	

$\alpha = .05$ $df = 20$ $t = 1.725$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ด้านความประหยัด ก่อนการทดลองอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.30 และหลังการทดลองอยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.22 และเมื่อทดสอบด้วยค่า t - test พบว่า มีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง ด้านความเมตตากรุณา

ข้อ	ด้าน/พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ผลการทดลอง				
		เปรียบเทียบ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	t
16	แสดงน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่นด้วย ความเต็มใจ	ก่อน	2.10	0.77	พอใช้	12.394*
		หลัง	4.38	0.97	ดี	
17	แสดงอาการทางกายวาจาต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล	ก่อน	3.10	0.83	ปานกลาง	10.458*
		หลัง	4.76	0.44	ดีมาก	
18	ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	ก่อน	2.57	0.68	ปานกลาง	9.220*
		หลัง	4.19	0.60	ดี	
19	ร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม	ก่อน	2.90	0.70	ปานกลาง	6.381*
		หลัง	4.14	0.57	ดี	
20	เสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม	ก่อน	3.05	0.50	ปานกลาง	5.587*
		หลัง	3.81	0.51	ดี	
	รวมเฉลี่ยด้านความเมตตากรุณา	ก่อน	2.85	1.57	ปานกลาง	19.784*
		หลัง	4.02	1.45	ดี	

$\infty = .05$ $df = 20$ $t = 1.725$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ด้านความเมตตากรุณา ก่อนการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.57 และหลังการทดลองอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.45 และเมื่อทดสอบด้วยค่า t - test พบว่า มีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง ด้านความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

ข้อ	ด้าน/พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ผลการทดลอง				
		เปรียบเทียบ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	t
21	กระตือรือร้นตั้งใจมุ่งมั่นในการเรียน	ก่อน	1.05	0.22	ปรับปรุง	10.954*
		หลัง	2.76	0.76	ปานกลาง	
22	ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการแสวงหาความรู้	ก่อน	2.76	0.77	ปานกลาง	7.286*
		หลัง	4.24	0.70	ดี	
23	สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	ก่อน	1.76	0.62	พอใช้	12.464*
		หลัง	3.67	0.58	ดี	
24	จดบันทึกสรุปความรู้และประสบการณ์	ก่อน	1.71	0.46	พอใช้	14.606*
		หลัง	2.86	0.57	ปานกลาง	
25	ถ่ายทอดเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า	ก่อน	2.05	0.50	พอใช้	9.716*
		หลัง	3.81	0.60	ดี	
	รวมเฉลี่ยด้านความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	ก่อน	1.87	1.22	พอใช้	22.370
		หลัง	3.47	1.42	ปานกลาง	

$\alpha = .05$ $df = 20$ $t = 1.725$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ด้านความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ก่อนการทดลอง อยู่ในระดับ พอใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.22 และหลังการทดลอง อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.42 และเมื่อทดสอบด้วยค่า t - test พบว่า มีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง ด้านความกตัญญูทดเวทิต

	ด้าน/พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ผลการทดลอง				
		เปรียบเทียบ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	t
26	แสดงความเคารพได้ถูกต้อง กาลเทศะ	ก่อน	2.62	0.50	ปานกลาง	5.164*
		หลัง	4.19	0.68	ดี	
27	อาสาช่วยเหลืองานพ่อแม่ ครูหรือผู้ มีพระคุณ	ก่อน	2.81	0.51	ปานกลาง	10.660*
		หลัง	4.00	0.45	ดี	
28	แสดงความยกย่องนับถือพ่อแม่ ครู หรือผู้ที่มีพระคุณ	ก่อน	2.81	0.40	ปานกลาง	9.136*
		หลัง	3.95	0.38	ดี	
29	รักษาเกียรติและนำชื่อเสียงมาสู่บ้าน หรือโรงเรียน	ก่อน	1.86	0.65	พอใช้	7.135*
		หลัง	3.19	0.51	ปานกลาง	
30	ปฏิบัติตนเพื่อให้พ่อแม่ ครูหรือผู้ มีพระคุณสุขใจ อิ่มใจ	ก่อน	2.10	0.62	พอใช้	7.071*
		หลัง	3.50	0.60	ดี	
	รวมเฉลี่ยความกตัญญูทดเวทิต	ก่อน	2.44	2.95	พอใช้	16.620*
		หลัง	3.57	3.48	ดี	

$\alpha = .05$ df = 20 t = 1.725

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ด้านความกตัญญูทดเวทิต ก่อนการทดลองอยู่ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.95 และหลังการทดลองอยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.48 และเมื่อทดสอบด้วยค่า t - test พบว่า มีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง ด้านความอดทนอดกลั้น

	ด้าน/พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ผลการทดลอง				
		เปรียบเทียบ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	t
31	มีความอดทนในการเรียนและการทำงาน	ก่อน	2.71	0.78	ปานกลาง	7.245*
		หลัง	3.71	0.72	ดี	
32	ควบคุมอารมณ์ได้ดี รับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของคนอื่น	ก่อน	3.10	0.83	ปานกลาง	6.635*
		หลัง	4.00	0.63	ดี	
33	ควบคุมกิริยาในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์	ก่อน	3.29	0.72	ปานกลาง	4.240*
		หลัง	3.90	0.70	ดี	
34	พยายามต่อสู้อุปสรรคจนประสบผลสำเร็จ	ก่อน	3.09	0.62	ปานกลาง	4.240*
		หลัง	3.71	0.64	ดี	
35	หนักแน่นไม่หวั่นไหว	ก่อน	2.95	0.80	ปานกลาง	3.873*
		หลัง	3.38	0.86	ปานกลาง	
	รวมเฉลี่ยด้านความอดทนอดกลั้น	ก่อน	3.03	1.69	ปานกลาง	11.737*
		หลัง	3.74	1.96	ดี	

$\alpha = .05$ $df = 20$ $t = 1.725$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ด้านความอดทนอดกลั้น ก่อนการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.69 และหลังการทดลองอยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.96 และเมื่อทดสอบด้วยค่า t - test พบว่า มีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง ด้านความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

	ด้าน/พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ผลการทดลอง				
		เปรียบเทียบ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	t
36	ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง	ก่อน	2.71	0.64	ปานกลาง	9.219*
		หลัง	3.52	0.60	ดี	
37	ใช้สินค้าไทยและภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	ก่อน	3.19	0.61	ปานกลาง	5.897*
		หลัง	4.14	0.48	ดี	
38	อ่อนน้อมถ่อมตนและมีความเคารพผู้ใหญ่	ก่อน	3.57	0.75	ดี	5.164*
		หลัง	4.14	0.85	ดี	
39	ร่วมกิจกรรมที่สำคัญที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ก่อน	3.67	1.44	ดี	3.627*
		หลัง	4.14	1.31	ดี	
40	ร่วมเผยแพร่อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรมไทย	ก่อน	3.71	0.64	ดี	4.564*
		หลัง	4.42	0.51	ดี	
	รวมเฉลี่ยด้านความภูมิใจในความเป็นไทย	ก่อน	3.43	1.45	ปานกลาง	10.221*
		หลัง	4.06	1.31	ดี	

$\alpha = .05$ $df = 20$ $t = 1.725$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ด้านความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ก่อนการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.45 และหลังการทดลองอยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.31 และเมื่อทดสอบด้วยค่า t - test พบว่า มีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

	ด้าน/พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ผลการทดลอง				
		เปรียบเทียบ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	t
41	ร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ก่อน	3.38	0.59	ปานกลาง	6.478*
		หลัง	4.14	0.65	ดี	
42	เสนอแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ก่อน	2.76	0.62	ปานกลาง	4.985*
		หลัง	3.52	0.68	ดี	
43	เสนอโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ก่อน	2.43	0.75	พอใช้	6.487*
		หลัง	3.48	0.60	ปานกลาง	
44	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ก่อน	3.10	0.62	ปานกลาง	6.478*
		หลัง	3.86	0.65	ดี	
45	ร่วมการประกวดคำขวัญและหรือกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ก่อน	2.33	0.66	พอใช้	9.136*
		หลัง	3.48	0.60	ปานกลาง	
	รวมเฉลี่ยด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ก่อน	2.80	2.43	ปานกลาง	14.698*
		หลัง	3.70	2.04	ดี	
	รวมเฉลี่ยทุกด้าน	ก่อน	2.69	4.23	ปานกลาง	49.010*
		หลัง	3.91	5.68	ดี	

$\alpha = .05$ $df = 20$ $t = 1.725$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ด้านความการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก่อนการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.43 และหลังการทดลองอยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.04 และเมื่อทดสอบด้วยค่า t - test พบว่า มีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารวมทุกด้าน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมก่อนการทดลองใช้รูปแบบอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.23 หลังการ

ทดลองอยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.68 และเมื่อทดสอบด้วยค่า t - test พบว่า มีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครอง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 21 คน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%) ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ ชาย	6	28.57
หญิง	15	71.43
2. อายุ		
20 – 30 ปี	2	9.52
31 – 40 ปี	14	66.67
41 – 50 ปี	3	14.29
มากกว่า 50 ปี	2	9.52
3. ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน		
บิดามารดา	13	61.91
ญาติ	6	28.57
ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย	2	9.52
4. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	20	95.24
ปริญญาตรีขึ้นไป	1	4.76

จากตารางที่ 19 พบว่า สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ด้านเพศส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 เป็นชาย จำนวน 6

คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ด้านอายุ ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 อายุระหว่าง 20-30 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี มีจำนวนรายอายุละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 เมื่อพิจารณาถึงความเกี่ยวข้องกับนักเรียน พบว่า ส่วนเป็นบิดามารดา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 61.91 รองลงมาเป็นญาติ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และเป็นผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 ด้านระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง พบว่า ส่วนจบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 95.24 จบระดับปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ได้ดังตารางที่ 20 ตารางที่ 20 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน

รายการประเมิน	พฤติกรรมเชิงจริยธรรม		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
<u>ด้านความระเบียบมีวินัย</u>			
1. นักเรียนปฏิบัติตนให้ตรงต่อเวลาอยู่เสมอ	3.48	0.51	ปานกลาง
2. นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ของตนเองจนสำเร็จ โดยไม่มีผู้ดักเตือนหรือควบคุม	3.57	0.60	ดี
3. นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและกฎเกณฑ์ของสังคม	3.24	0.77	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยด้านความมีวินัย	3.43	1.10	ปานกลาง
<u>ด้านความซื่อสัตย์สุจริต</u>			
4. นักเรียนทำการบ้านด้วยตนเอง	3.81	0.75	ดี
5. นักเรียนปฏิบัติตนเป็นคนพูดจริงทำจริง	3.62	0.67	ดี
6. นักเรียนปฏิบัติตนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตตามหลักศีลธรรม	4.24	0.70	ดี
รวมเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต	3.89	1.22	ดี
<u>ด้านความประหยัด</u>			
7. นักเรียนใช้ทรัพย์สินของตนและครอบครัวอย่างประหยัดและรู้คุณค่า	4.33	0.66	ดี
8. นักเรียนใช้จ่ายเหมาะสมกับวัยและฐานะของตน	4.48	0.51	ดี
9. นักเรียนรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์	3.95	0.59	ดี
รวมเฉลี่ยด้านความประหยัด	4.25	1.02	ดี

ตารางที่ 20 (ต่อ)

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
<u>ด้านความเมตตากรุณา</u>			
10. นักเรียนมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	4.00	0.32	ดี
11. นักเรียนร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม	3.05	0.67	ปานกลาง
12. นักเรียนเป็นผู้ที่มีน้ำใจในการช่วยเหลือสัตว์หรือคนที่ได้รับความทุกข์	3.62	0.59	ดี
รวมเฉลี่ยด้านความเมตตากรุณา	3.56	0.95	ดี
<u>ด้านความใฝ่รู้ใฝ่เรียน</u>			
13. นักเรียนมีความกระตือรือร้นตั้งใจมุ่งมั่นในการเรียน	3.33	0.66	ปานกลาง
14. นักเรียนใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้ที่เกิดประโยชน์อยู่เสมอ	3.48	0.51	ปานกลาง
15. นักเรียนไปโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอไม่ขาดเรียน	3.14	0.48	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยด้านความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	3.32	0.96	ปานกลาง
<u>ด้านความกตัญญูกตเวที</u>			
16. นักเรียนเป็นผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อญาติพี่น้อง ครู-อาจารย์ และบุคคลทั่วไป	3.52	0.51	ดี
17. นักเรียนช่วยเหลืองานของครอบครัวและชุมชนด้วยความเต็มใจ	3.76	0.70	ดี
18. นักเรียนแสดงความเคารพและเชิดชูผู้มีพระคุณ รักษาเกียรติและนำชื่อเสียงสู่ครอบครัวทำให้ผู้มีพระคุณสุขใจอึ้งใจ	3.52	0.60	ดี
รวมเฉลี่ยด้านความกตัญญูกตเวที	3.60	1.43	ดี
<u>ด้านความอดทนอดกลั้น</u>			
19. นักเรียนรู้จักควบคุมอารมณ์ในขณะที่มีความขัดแย้งกับพี่น้องหรือผู้อื่น	4.48	0.51	ดี
20. เมื่อนักเรียนมีปัญหาหนักแก้ไขปัญหาคด้วยการปรึกษาผู้ปกครองเสมอ	3.71	0.64	ดี
21. นักเรียนช่วยเพื่อนแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธีได้อย่างมีเหตุผล	4.24	0.77	ดี
รวมเฉลี่ยด้านความอดทนอดกลั้น	4.14	1.13	ดี

ตารางที่ 20 (ต่อ)

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
<u>ด้านความภูมิใจในความเป็นไทย</u>			
22. นักเรียนใช้ภาษาไทยถูกต้องชัดเจน	3.38	0.67	ปานกลาง
23. นักเรียนร่วมกิจกรรมที่สำคัญที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	4.52	0.51	ดีมาก
24. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเผยแพร่ และอนุรักษ์ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย	3.62	0.59	ดี
รวมเฉลี่ยด้านความภูมิใจในความเป็นไทย	3.84	1.03	ดี
<u>ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u>			
25. นักเรียนปฏิบัติตนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่าง ประหยัดและรู้คุณค่า	4.00	0.63	ดี
26. นักเรียนช่วยชักชวนบุคคลอื่นร่วมกันพัฒนาชุมชนของตน	3.33	0.79	ปานกลาง
27. นักเรียนสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.24	0.77	ดี
รวมเฉลี่ยด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.86	1.27	ดี
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	3.77	3.26	ดี

จากตารางที่ 20 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม หลังการใช้รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.25 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความประหยัด ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความกตัญญู กตเวทิตา ด้านความอดทนอดกลั้น ด้านความภูมิใจในความเป็นไทย และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับ ดี ส่วนด้านความมีวินัย และด้านความใฝ่รู้ใฝ่เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน

ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นแบบพรรณนาความ รายละเอียด ดังต่อไปนี้

รูปแบบของการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบรูปแบบของกิจกรรมและมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ดังความคิดเห็นของเสมียน คำนัลที่ว่า “เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ หนูได้ข้อคิดจากการเข้าร่วมกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมเป็นอย่างมาก ได้ฝึกปฏิบัติธรรมทำให้มีจิตใจที่สงบเย็น รู้จักบาปบุญ คุณโทษและยังนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้” นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นของ ณรงค์ บุญสุข ว่า “ครูพระสอนศีลธรรมทำให้นักเรียนมีความเคารพยำเกรง เพราะท่านเป็นพระทำให้นักเรียนเกรงกลัวต่อบาป และเชื่อฟังในคำสอนท่านมากแต่ก็สอนสนุกดี” และอาคม เหลาเก็มหุ้ง เสนอความคิดเห็นว่า “รูปแบบของการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนมีความเหมาะสมดี เพราะมีกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้ไม่เบื่อและทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ด้วยความเต็มใจ”

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมหรือปรับกิจกรรมให้เหมาะสมเนื่องจากมีกิจกรรมมากและไม่สามารถจัดได้ครบตามที่กำหนด ควรให้สามารถยืดหยุ่นได้ตามเหตุการณ์ที่ปฏิบัติจริง”

ประโยชน์ของกิจกรรม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมีประโยชน์มาก เช่น ทำให้ได้รับความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากมาย สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นที่ต้องการของสังคม ดังที่ วีระยุทธ จันขระ เสนอความคิดเห็นว่ารู้สึกพึงพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมนี้ทำให้ได้ความรู้ต่างๆ ที่น่าสนใจ และยังเป็นการฝึกการคิด การอ่าน การเขียนและการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมด้วย สามารถควบคุมตนเองให้เป็นคนดี กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ มีสาระ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ กิจกรรมที่ได้เข้าร่วมนี้ไม่ใช่แค่ได้ความรู้อย่างเดียว แต่ยังได้ความสนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย สอดคล้องกับ ณัฐวุฒิ พิมพ์ใส ที่เสนอความคิดเห็นว่า กิจกรรมที่ได้เข้าร่วมทำให้เรารู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังทำให้ได้ฝึกตนให้เป็นคนดี และช่วยให้ไม่หลงผิดอีกด้วย ซึ่งแต่ละกิจกรรมได้ให้ความรู้ที่ไม่เหมือนกัน ทุกกิจกรรมให้ความรู้มากมายซึ่งเป็นสิ่งที่มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้จัดกิจกรรมต่อไปอีกและควรมีรางวัลความดีหรือเกียรติบัตรสำหรับนักเรียนที่ปฏิบัติดี เพื่อกระตุ้นนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ผลการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการประเมินมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม (ฉบับร่าง) ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยการเพิ่มกิจกรรมใหม่ จำนวน 2 กิจกรรม เพื่อพัฒนาพฤติกรรมนักเรียนด้านที่ผลการประเมินอยู่ในระดับ ปานกลาง คือ

1.1 กิจกรรมประจำวัน โดยใช้กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมสถานักเรียนและ กิจกรรมเสียงตามสาย เพื่อเป็นการควบคุม กำกับ ติดตาม นักเรียนในด้านความมีระเบียบวินัยตาม ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่เห็นว่าพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยยังอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 กิจกรรมเชิดชูนักเรียนดี เพื่อให้รางวัลแก่นักเรียนที่ปฏิบัติดี ตามข้อเสนอแนะ และให้ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านอื่นๆ ทุกด้าน

2. รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน(ฉบับจริง) มีจำนวน 10 กิจกรรม ดังนี้

- 1) กิจกรรมครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
- 2) กิจกรรมวันสำคัญ
- 3) กิจกรรมโครงการคุณธรรม
- 4) กิจกรรมชุมนุมดนตรีที่บ้าน
- 5) กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
- 6) กิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม
- 7) กิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระประจำสัปดาห์
- 8) กิจกรรมเยี่ยมบ้านผู้ปกครอง
- 9) กิจกรรมประจำวัน
- 10) กิจกรรมเชิดชูนักเรียนดี

แผนภูมิที่ 3 รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกทุ่งยั้ง

